

Rytmika

CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA OGÓLNE

1. Rozwijanie dyspozycji muzycznej ucznia

Uczeń realizuje ćwiczenia słuchowe, słuchowo-głosowe, słuchowo-ruchowe.

2. Kształcenie ekspresji muzycznej i muzyczno-ruchowej, twórczej postawy oraz kompetencji społecznych

Uczeń tworzy własne wypowiedzi muzyczne, rozwija wyobraźnię, pamięć i kreatywność.

3. Zdobywanie wiedzy ogólnomuzycznej

Uczeń poznaje i świadomie nazywa zjawiska muzyczne.

4. Rozwijanie dyspozycji ogólnych

Uczeń wykonuje ćwiczenia aktywizujące potencjał fizyczny i intelektualny.

5. Zaprzyjaźnienie się z muzyką

Uczeń odnajduje radość w grze, śpiewie i tańcu.

CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Rozwijanie dyspozycji muzycznej ucznia

Uczeń:

- świadomie i aktywnie słucha muzyki;
 - rozpoznaje barwę brzmienia instrumentów muzycznych;
 - realizuje różnymi sposobami puls i akcent metryczny oraz rytmy złożone z poznanych wartości;
 - rozpoznaje słuchowo i wykonuje różnymi sposobami motywy, tematy i frazy melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne;
 - śpiewa piosenki,
 - zapamiętuje piosenki, rytmy
-

Kształcenie ekspresji muzycznej i muzyczno-ruchowej, twórczej postawy oraz kompetencji społecznych

Uczeń:

- improwizuje ruchem, głosem oraz na instrumentach orffowskich;
- wyraża ruchem nastrój i charakter muzyki;
- reaguje ruchem na elementy dzieła muzycznego;
- wykonuje lub tworzy akompaniament do piosenek i utworów instrumentalnych;
- wykazuje się odwagą w tworzeniu i realizacji własnych pomysłów;
- współpracuje w zespole w ramach przydzielonych zadań;
- buduje relacje w grupie, oparte na zaufaniu i dzieleniu się wiedzą;
- zaprzyjaźnia się z muzyką - odnajduje radość w grze, śpiewie i tańcu.

3. Zdobywanie wiedzy ogólnomuzycznej

Uczeń:

- realizuje w ćwiczeniach i zabawach ruchowych poznane wartości (cała nuta, półnuta z kropką, półnuta, ćwierćnuta, ćwierćnuta z kropką, ósemka, ósemka z kropką, szesnastki, triola ósemkowa, synkopa) oraz odpowiadające im pauzy, grupy wartości złożonych z ćwierćnut, ósemek i szesnastek;
- rozpoznaje metrum dwudzielne i trójdzielne o ćwierćnutowej i ósemkowej jednostce miary;
- stosuje podstawowe oznaczenia dynamiczne, artykulacyjne i agogiczne;
- zapisuje i analizuje dyktanda rytmiczne w formie: „uzupełnianek” i „układanek”;
- zna nazwy oraz sposoby gry na instrumentach orffowskich;
- stosuje graficzny obraz wartości, grup rytmicznych oraz pauz, kojarzy go z wyobrażeniem słuchowym;

4. Rozwijanie dyspozycji ogólnych

Uczeń wykonuje ćwiczenia aktywizujące potencjał fizyczny i intelektualny.

Uczeń:

- utrzymuje o prawidłową postawę ciała,
- ćwiczy refleks, orientację przestrzenną, zdolność koncentracji uwagi i koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową,
 - wykazuje się wrażliwością na dziedzictwo kulturowe swojego kraju i innych narodów.

III. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

1. obserwacja pracy uczniów podczas zajęć indywidualnie i w grupie,
2. występy uczniów w klasie, szkole i poza szkołą,
3. odpowiedzi ustne i pisemne z zakresu przerobionego materiału,
4. zadania domowe,
5. realizacja zadań muzycznych podanych przez nauczyciela,
6. testy sprawdzające większą partię materiału

O c e n i e p o d l e g a j ą :

- poprawność, staranność i precyzja wykonania ćwiczeń rytmiczno- ruchowych,
- poprawność, odpowiednia intonacja, prawidłowy oddech oraz opanowanie pamięciowe tematów rytmicznych
- opanowanie umiejętności słuchowych- rozpoznawanie motywów rytmicznych,
- przejawianie twórczej postawy i ekspresji muzycznej,
- wiedza z zakresu wiadomości teoretycznych,
- zaangażowanie włożone w pracę na lekcji. Współpraca w zespole w ramach przydzielonych zadań, kulturalne (właściwe) zachowanie w czasie lekcji,
- systematyczność w odrabianiu prac domowych,
- udział w występach publicznych, takich jak koncerty, audycje i konkursy.

Wymagania na poszczególne stopnie ocen

uczeń osiąga w wymienionych formach sprawdzania 84% - na bardzo dobrą
64%- na dobrą
48%- na dostateczną

Kształcenie słuchu (klasy I-III)

CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA OGÓLNE

1. Rozwijanie dyspozycji muzycznej ucznia

Uczeń realizuje ćwiczenia słuchowe, słuchowo-głosowe, słuchowo-ruchowe.

2. Kształcenie ekspresji muzycznej i muzyczno-ruchowej, twórczej postawy oraz kompetencji społecznych

Uczeń tworzy własne wypowiedzi muzyczne, rozwija wyobraźnię, *pamięć* i kreatywność.

3. Zdobywanie wiedzy ogólnomuzycznej

Uczeń poznaje i świadomie nazywa zjawiska muzyczne.

4. Rozwijanie dyspozycji ogólnych

Uczeń wykonuje ćwiczenia aktywizujące potencjał fizyczny i intelektualny.

5. Zaprzyjaźnienie się z muzyką

Uczeń odnajduje radość w grze, śpiewie i tańcu.

CELE KSZTAŁCENIA - WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Rozwijanie dyspozycji muzycznej ucznia

Uczeń:

- świadomie i aktywnie słucha muzyki;
- rozpoznaje słuchem zmiany wysokości dźwięków i relacje między nimi;
- rozpoznaje barwę brzmienia instrumentów muzycznych;
- realizuje różnymi sposobami puls i akcent metryczny oraz rytmy złożone z poznanych wartości;
- rozpoznaje słuchowo i wykonuje różnymi sposobami motywy, tematy i frazy melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne;
- śpiewa piosenki, ćwiczenia solfeżowe oraz fragmenty utworów z literatury muzycznej;
- śpiewa i rozpoznaje:
 - a) gamy durowe, mollową eolską oraz harmoniczną i ich triady,
 - b) trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej,
 - c) interwały w motywach muzycznych (pryma czysta, sekunda mała i wielka, tercja mała i wielka, kwarta czysta, kwinta czysta, seksta mała i wielka, septyma mała i wielka oraz oktawa czysta),
 - d) rozwija umiejętności czytania nut głosem z zastosowaniem prawidłowej intonacji.
- zapamiętuje piosenki, rytmy, ćwiczenia solfeżowe.

2. Kształcenie ekspresji muzycznej i muzyczno-ruchowej, twórczej postawy oraz kompetencji społecznych

Uczeń:

- improwizuje ruchem, głosem oraz na instrumentach orffowskich;
- wyraża ruchem nastrój i charakter muzyki;

- reaguje ruchem na elementy dzieła muzycznego;
- wykonuje lub tworzy akompaniament do piosenek i utworów instrumentalnych;
- wykazuje się odwagą w tworzeniu i realizacji własnych pomysłów;
- współpracuje w zespole w ramach przydzielonych zadań;
- buduje relacje w grupie, oparte na zaufaniu i dzieleniu się wiedzą;
- zaprzyjaźnia się z muzyką - odnajduje radość w grze, śpiewie i tańcu.

3. Zdobywanie wiedzy ogólnomuzycznej

Uczeń:

- stosuje zasady notacji i kaligrafii muzycznej w kluczu wiolinowym oraz nazwy literowe i solmizacyjne nut;
- rozróżnia pojedyncze znaki chromatyczne (krzyżyk, bemol, kasownik), notację znaków przykluczowych;
- buduje gamy i triady harmoniczne w tonacjach: C-dur, G-dur, F-dur, D-dur, B-dur oraz a-moll i e-moll eolskiej, harmonicznej i doryckiej;
- rozpoznaje w notacji i buduje gamowłaściwe trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej;
- nazywa interwały i określa ich rozmiar (pryma czysta, sekunda mała i wielka, tercja mała i wielka, kwarta czysta, kwinta czysta, seksta mała i wielka, septyma mała i wielka oraz oktawa czysta), odnajduje je w zapisie melodii;
- stosuje podstawowe oznaczenia dynamiczne, artykulacyjne i agogiczne;
- zapisuje i analizuje dyktanda rytmiczne i melodyczno-rytmiczne w formie: „uzupełnianek” i „układanek”;
- zna nazwy oraz sposoby gry na instrumentach orffowskich;
- stosuje graficzny obraz wartości, grup rytmicznych oraz pauz, kojarzy go z wyobrażeniem słuchowym;
- kojarzy wysokość dźwięku z położeniem na pięciolinii oraz z jego nazwami.

4. Rozwijanie dyspozycji ogólnych

Uczeń wykonuje ćwiczenia aktywizujące potencjał fizyczny i intelektualny.

Uczeń:

- utrzymuje o prawidłową postawę ciała,
- ćwiczy refleks, zdolność koncentracji uwagi i koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową,
 - wykazuje się wrażliwością na dziedzictwo kulturowe swojego kraju i innych narodów.

III. FORMY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ

1. obserwacja pracy uczniów podczas zajęć indywidualnie i w grupie,
2. występy uczniów w klasie, szkole i poza szkołą,
3. odpowiedzi ustne i pisemne z zakresu przerobionego materiału,
4. zadania domowe,
5. realizacja zadań muzycznych podanych przez nauczyciela,
6. testy sprawdzające większą partię materiału,

O c e n i e p o d l e g a j ą :

- poprawność, odpowiednia intonacja, prawidłowy oddech oraz opanowanie pamięciowe gam, piosenek, wybranych ćwiczeń solfeżowych,
- opanowanie umiejętności słuchowych- rozpoznawanie motywów rytmicznych,

- melodycznych, interwałów, trójdźwięków, gam, uzupełnianie brakujących części melodii, realizacja prostych dyktand melodyczno-rytmicznych,
- przejawianie twórczej postawy i ekspresji muzycznej,
 - wiedza z zakresu wiadomości teoretycznych,
 - zaangażowanie włożone w pracę na lekcji. Współpraca w zespole w ramach przydzielonych zadań, kulturalne (właściwe) zachowanie w czasie lekcji,
 - systematyczność w odrabianiu prac domowych,
 - udział w występach publicznych, takich jak koncerty, audycje i konkursy.

Wymagania na poszczególne stopnie ocen

uczeń osiąga w wymienionych formach sprawdzania 84% - na bardzo dobrą

64% - na dobrą

48% - na dostateczną

Kształcenie słuchu (klasy IV-VI)

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

1. Rozwijanie słuchu muzycznego

Uczeń :

- 1) rozwija umiejętności słuchowego rozpoznawania struktur melodycznych, metrycznych i harmoniczných;
- 2) potrafi zaznaczyć w przebiegu muzycznym poznane struktury i rozróżnić zjawiska muzyczne.

2. Rozwijanie umiejętności czytania nut głosem

Uczeń odtwarza głosem zapis nutowy na podstawie znajomości notacji muzycznej oraz wykształconych wyobrażeń słuchowych (kierunek melodii, brzmienie poszczególnych interwałów, relacje czasowe), zwraca uwagę na intonację.

3. Kształcenie ekspresji muzycznej

Uczeń rozwija wyobraźnię i wrażliwość muzyczną, potrafi wypowiadać się poprzez aktywność muzyczną, kształtuje twórczą postawę wobec stawianych zadań.

4. Kształcenie podstawowej wiedzy z zakresu teorii muzyki

Uczeń posługuje się właściwą terminologią muzyczną, rozumie podstawowe pojęcia i oznaczenia muzyczne, dostrzega, rozróżnia i buduje poznane struktury.

5. Wykorzystanie w praktyce posiadanej wiedzy i umiejętności

Uczeń wykorzystuje wiedzę i umiejętności do realizacji innych przedmiotów muzycznych, dostrzega korelację między zagadnieniami pochodzącymi z różnych przedmiotów.

CELE KSZTAŁCENIA –WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Rozwijanie słuchu muzycznego

Uczeń:

1) rozpoznaje:

a) struktury melodyczne: skalę majorową (odmiana naturalna) i minorową (odmiana naturalna, harmoniczna, dorycka i melodyczna), interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji, trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej i w przewrotach, trójdźwięki zmniejszone i zwiększone, dominantę septymową w postaci zasadniczej i w przewrotach z rozwiązaniem, progresje, dźwięki obce w melodii; zagadnienia realizowane są w tonacjach do trzech znaków przykluczowych,

b) struktury harmoniczne: interwały proste gamowłasciwe i w oderwaniu od tonacji, trójdźwięki majorowe i minorowe w postaci zasadniczej i w przewrotach, trójdźwięki zmniejszone i zwiększone, triadę harmoniczną w majorze naturalnym i minorze harmonicznym, dominantę septymową w postaci zasadniczej i w przewrotach z rozwiązaniem; zagadnienia są realizowane w tonacjach do trzech znaków przykluczowych,

c) struktury metryczne: wartości rytmiczne, grupy rytmiczne regularne oraz triolę, takty ćwierćnotowe ($2/4$, $3/4$, $4/4$) i ósemkowe ($3/8$, $6/8$), synkopę, przedtakt, fermatę;

2) zapisuje, uzupełnia i koryguje przebiegi melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne jednogłosowe (dyktanda, ćwiczenia solfeżowe, przykłady z literatury muzycznej oraz z repertuaru uczniowskiego);

3) zapamiętuje motywy melodyczne i rytmiczne, fragmenty piosenek i utworów muzycznych.

2. Rozwijanie umiejętności czytania nut głosem

Uczeń realizuje głosem z nut:

- 1) nierytmizowane następstwa dźwięków różnej wysokości;
- 2) proste motywy i melodie oparte o poznane struktury interwałowe i harmoniczne;
- 3) przebiegi rytmiczne;
- 4) melodie z akompaniamentem drugiej osoby.

Zagadnienia są realizowane następującymi sposobami: solmizacją, literowo, stopniami gamy, taitacją oraz pracą z tekstem.

3. Kształcenie ekspresji muzycznej

Uczeń:

- 1) tworzy własne wypowiedzi muzyczne (improvizuje głosem i na instrumentach, komponuje miniatury muzyczne);
- 2) odczytuje i realizuje zapisany tekst muzyczny, zgodnie z zawartymi oznaczeniami wykonawczymi i wskazówkami interpretacyjnymi;

3) aktywnie słucha muzyki, wykorzystując proste formy ruchu, w tym taktowanie.

4. Kształcenie podstawowej wiedzy z zakresu teorii muzyki

Uczeń stosuje:

1) zasady notacji i kaligrafii muzycznej, dotyczące zapisu pojedynczych dźwięków i współbrzmień w kluczach wiolinowym i basowym, na pięciolinii oraz na liniach dodanych dolnych i górnych, symboli interwałów i akordów, wartości rytmicznych nut i pauz, grup rytmicznych, kropki przy nucie, fermaty, łuków, znaków przykluczowych, znaków chromatycznych pojedynczych, przenośników oktaowych, transpozycji, znaków zakończenia utworu i innych skrótów pisowni muzycznej;

2) solmizacyjne i literowe nazwy dźwięków odpowiadających stopniom gamy w poznanych tonacjach, nazwy okta w zakresie C –c3;

3) terminologię związaną z pokrewieństwem gam (równoległość , jednoimiennosc, koło kwintowe) w zakresie poznanych tonacji;

4) zasady budowy poznanych struktur melodycznych, harmonicznch i 7metrycznych.

5. Wykorzystanie w praktyce posiadanej wiedzy i umiejętności

Uczeń:

1) stosuje terminologię muzyczną w wypowiedziach ustnych i pisemnych w zakresie zdobytej wiedzy i umiejętności;

2) dostrzega, odczytuje i wykonuje poznane struktury melodyczne, harmoniczne i metryczne;

3) wykorzystuje zdobytą wiedzę i umiejętności w realizacji innych przedmiotów, zwłaszcza instrumentu głównego.

Formy sprawdzania osiągnięć uczniów

W celu sprawdzenia poziomu wiedzy i umiejętności uczniów stosuje się niżej wymienione formy oceniania :

- sprawdziany i testy z przerobionego materiału – wcześniej zapowiedziane: słuchowe i pisemne;
- kartkówki z zakresu materiału zrealizowanego na 2-3 ostatnich lekcjach / mogą być nie zapowiedziane/;
- różnorodne dyktanda słuchowe: melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne;

- indywidualne wykonywanie ćwiczeń słuchowych oraz zadań przy tablicy

-8-

- czytanie nut głosem /materiał piosenek, ćwiczeń jednogłosowych itp./
- zadania domowe ;
- wewnątrzklasowe i wewnątrzszkolne przesłuchania solfeżowe.

Osiągnięcie szczegółowych celów nauczania oraz wyżej wymienionych zadań jakie stawia się przed uczniem w trakcie nauczania przedmiotu *kształcenie słuchu* w klasach I-VI , realiz poprzez różnorodne techniki pracy

- * słuchowe rozpoznawanie różnorodnych struktur muzycznych
- * śpiewanie piosenek oraz intonowanie struktur muzycznych
- * czytanie nut głosem
- * analiza słuchowa, korekta błędów i zapisywanie struktur muzycznych(dyktando)
- * improwizacja głosem

Wymienione wyżej sposoby pracy wykonywane są na lekcjach zarówno indywidualnie przez każdego ucznia jak i grupowo.

Wymagania na poszczególne stopnie ocen

uczeń osiąga w wymienionych formach sprawdzania 84% - na bardzo dobrą

64%- na dobrą

48%- na dostateczną

Zespół wokalny

CELE KSZTAŁCENIA

Wymagania ogólne

1. Elementarna wiedza dotycząca techniki wokalne

Uczeń świadomie posługuje się aparatem głosowym

2. Podstawowa wiedza dotycząca literatury wokalne

Uczeń zna literaturę poznaną w trakcie zajęć.

3. Prezentacja muzyki wokalne.

Uczeń bierze czynny udział w audycjach, koncertach, konkursach i festiwalach.

Cele kształcenia – wymagania szczegółowe

1. Śpiewanie

Uczeń:

- posiada nawyk prawidłowej postawy wokalisty (siedzącej i stojącej);
- dba o spójność i wyrównanie brzmienia;
- współpracuje z akompaniatorem;
- świadomie współtworzy dzieło (interpretacja i ogólny wyraz artystyczny);
- świadomie interpretuje tekst słowny i muzyczny;
- czyta nuty głosem a vista w stopniu podstawowym;
- opanowuje pamięciowo część utworów z repertuaru opracowywanego podczas zajęć.

2. Elementarna wiedza i umiejętności dotyczące techniki wokalne

Uczeń:

- posiada wiedzę oraz podstawy teoretyczne potrzebne do rozwijania techniki wokalne;
- posługuje się techniką wokalną w stopniu podstawowym (oddech, fonacja, artykulacja, rezonans, pozycja dźwięku) w celu uzyskania prawidłowej intonacji zarówno linearnej, jak i pionowej;
- świadomie operuje dynamiką ;
- precyzyjnie realizuje rytmikę utworu.

3. Podstawowa wiedza dotycząca literatury wokalne

Uczeń:

- posiada podstawową wiedzę dotyczącą stylistyki wykonywanych utworów;
- łączy i wykorzystuje w działaniach praktycznych wiedzę z zakresu przedmiotów ogólnomuzycznych.

4. Prezentacja muzyki wokalne

Uczeń:

- posiada satysfakcję z muzykowania;
- dba o estetykę zachowania się na scenie;
- właściwie interpretuje dzieła muzyczne przygotowywane pod kierunkiem prowadzącego zajęcia;
- świadomie współtworzy dzieło (ogólny wyraz artystyczny, interpretacja, rytmika, artykulacja, dynamika, agogika);
- posiada wiedzę muzyczną niezbędną do świadomego uczestnictwa w życiu muzycznym.

SPRAWDZANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNI

Sposób oceny postępów ucznia ma bezpośredni wpływ na stosunek ucznia do przedmiotu, a tym samym wpływa na efektywność nauczania i prawidłową motywację

do nauki. Należy doceniać wszelką aktywność i zwrócić uwagę na wysiłek wkładany w wywiązywanie się z zadań i obowiązków.

Kryteria oceny osiągnięć ucznia:

- POZNAWCZE - ucznia obowiązuje opanowanie materiału muzycznego oraz znajomość notacji muzycznej. Odnosi się to do wiedzy i umiejętności jej stosowania.
- KSZTAŁCĄCE - należy wziąć pod uwagę postępy ucznia w zakresie stosowania umiejętności z emisji głosu zarówno w ćwiczeniach przeprowadzanych na początku zajęć, jak i w przygotowanym repertuarze.
- WYCHOWAWCZE – na ocenę wpływa postawa ucznia wobec swoich obowiązków, udział w popisach i koncertach, właściwe zachowanie, koncentracja, punktualność i frekwencja.

Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

Ocena semestralna z zespołu wystawiana jest przez nauczyciela prowadzącego zajęcia. Ocena końcoworoczna wystawiana jest na drodze egzaminu. Materiał egzaminacyjny określa nauczyciel prowadzący przedmiot. (nie mniej niż trzy utwory, formy ustala nauczyciel). Szczegółowe kryteria oceniania reguluje Wewnątrzszkolny System Oceniania. Istotną formą sprawdzania osiągnięć ucznia jest analiza występów publicznych – popisów, koncertów.